

وضعیت عوامل تسهیل کننده در استقرار بهینه مدیریت دانش در دانشگاه فرهنگیان

زهرامصلح آبادی^۱، سمانه محمدی فر^۲، میلاد قمی^۳

دانشگاه فرهنگیان / کارشناس پیش دبستانی و دبستان، ZahraMoslehabadi@Gmail.Com

دانشگاه اراک / دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، samane.m64@yahoo.com

دانشگاه تهران / واحد تهران جنوب، کارشناسی ارشد خانواده، Milad.ghomi@yahoo.com

چکیده

هدف از این تحقیق بررسی وضعیت عوامل تسهیل کننده در استقرار بهینه مدیریت دانش می باشد، پژوهش حاضر از لحاظ هدف از نوع تحقیقات کاربردی و از نوع داده ها، تحقیق کمی است؛ زیرا در پی آن است تا نظریه ها، قانون مندی ها، اصول و فئونی که در تحقیقات پایه تدوین می شوند را در حل مسائل اجرایی و واقعی به کار بگیرد. روش تحقیق این پژوهش با توجه به اهداف مورد نظر خود از جمله روش های توصیفی - پیمایشی است جامعه آماری در پژوهش مورد نظر پرسنل شاغل در دانشگاه فرهنگیان حضرت زینب کبری (س) و شهید باهنر روش نمونه گیری بصورت تصادفی ساده می باشد، در این پژوهش عوامل تسهیل کننده در استقرار بهینه مدیریت دانش با استفاده از متغیرهای شناسایی شده برای تجزیه و تحلیل داده ها از میانگین، انحراف استاندارد، واریانس، آزمون تی تک نمونه، تحلیل واریانس یک راهه (ANOVA) و آزمون فریدمن استفاده شده است که بر اساس نتایج بدست آمده از دید پاسخ دهندگان وضعیت عوامل تسهیل کننده استقرار بهینه مدیریت دانش را در حد متوسط به پایین ارزیابی نمودند که از میان متغیرهای بررسی شده، متغیرهای هدایت و رهبری، فرهنگ سازمانی و ارزیابی و بهینه کاوی از وضعیت نامطلوبی برخوردار می باشد و سایر متغیرها در وضعیت متوسط به پایین قرار دارند.

واژه های کلیدی: تسهیل کننده، استقرار بهینه، مدیریت دانش، دانشگاه فرهنگیان اراک

مقدمه

امروزه دانش منبعی حیاتی و نوعی مزیت رقابتی برای سازمان ها تبدیل شده است و همینطور هر منبع نیازمند مدیریت می باشد، دانش نیز به مدیریت نیازمند است. مدیریت دانش فرایندی است که طی آن سازمان به ایجاد ارزش از دارایی فکری و دانش محور می پردازد. به نظر می رسد که تعریف داونپورت و پروساک (۱۹۹۸) مورد موافقت بسیاری از پژوهشگران باشد: «مدیریت دانش عبارت است از بهره برداری و توسعه دارایی های دانشی یک سازمان در جهت تحقق اهداف سازمانی»، دانشی که مدیریت می شود شامل هر نوع دانش

عینی و مضبوط و دانش ذهنی و ضمنی می باشد. مدیریت این دانش شامل تمام فرایندهای مرتبط با شناسایی، اشتراک، تولید دانش است که مستلزم نظامی برای تولید و نگهداری از مخازن دانش، همچنین ترویج و تسهیل اشتراک دانش و یادگیری سازمانی می باشد (آلن، ۲۰۰۲). بسیاری از سازمان ها با تمرکز بر مدیریت دانش و سرمایه گذاری های گسترده در زمینه فناوری اطلاعات به دنبال دسترسی به مزایای حاصل از مدیریت دانش هستند و تلاش می کنند عملکرد خود را بهبود بخشند، اما مسئله اصلی این است که به کارگیری دانش، بیش از آنکه وابسته به توانمندی سیستم های اطلاعاتی و ارتباطی باشد، به عواملی همچون فرهنگ و ساختار سازمان که از جمله عوامل تسهیل کننده مدیریت دانش می باشد؛ بستگی دارد (سایوان، ۲۰۰۰). البته در این میان، فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی به دلیل قابلیت هایی که دارند نقش مهمی در استقرار مدیریت دانش دارند، وجود زیر ساخت های مناسب فناوری اطلاعات و ارتباطات و شناخت و آگاهی کارکنان از نحوه به کارگیری این فناوری ها موجب تسهیل فرایند استقرار بهینه مدیریت دانش خواهد شد.

چالشی که اینجا وجود دارد این است که مدیریت دانش موضوعی سیستماتیک است؛ مقوله ای که اجرای موفقیت آمیز آن نیازمند نگرشی همه جانبه و فراگیر به عوامل مختلف سازمانی است. استقرار موفقیت آمیز مدیریت دانش مستلزم این است که عوامل سازمانی مختلف موجود در یک سازمان از جمله فرهنگ سازمانی، ساختار سازمانی، تکنولوژی و منابع انسانی که دارای ویژگی های تسهیل کنندگی و تواناساز، از انسجام و هماهنگی لازم برخوردار باشند. شناسایی عوامل تسهیل کننده استقرار مدیریت دانش مستلزم وجود فرهنگ سازمانی ای است که در آن افراد و گروه ها تمایل داشته باشند با یکدیگر همکاری نموده و در راستای تواناسازی و منافع متقابلی که دارند دانش خود را با یکدیگر تسهیم نمایند. تاکید سازمان بر اعتماد، همکاری و یادگیری به کارکنان کمک خواهد کرد